

Verslag vergadering Zoogdierenwerkgroep Waas, Durme & Schelde

25 januari 2017

20u, Bezoekerscentrum Molsbroek, Molsbergenstraat 1, Lokeren

Aanwezig: Caroline Tas, Sarah De Saeger, Philippe Cattelain, Rudi Goossens, Frans Van Havermaet, Geert Van Damme, Laurent Van den Bergh, Rika Van de Walle, Iris Vodderie, Raphael Windey, en Joris Everaert (verslag).

Verontschuldigd: François D'hollander, Steven Goossens, Tom Neels, Anna Schneider, Arno Thomaes.

1. Wat bracht 2016?

Een selectie van wat er gebeurde:

-Inventarisatie en advies vleermuizen i.k.v. het Natuurinrichtingsproject Donkmeer-Berlarebroek (vzw Durme, in opdracht van VLM). Opgeleverd rapport van Joris Everaert is intern beschikbaar.

-Provinciaal soortenbeschermingsproject 'vleermuizen in het Waasland, met speciale aandacht voor de mopsvleermuis'. Opgeleverd rapport van Joris Everaert zal nog voor iedereen digitaal beschikbaar worden gesteld. De bijkomende infofolder vleermuizen is reeds digitaal beschikbaar en zal ook in brievenbussen verspreid worden in het voorjaar.

-Op 21 en 22 mei ging Wild in Vlaanderen (Natuurpunt) door in Beveren. Er werd o.m. meegewerkt voor de vleermuizen en om muizen te vangen.

-Op 20 augustus ging de WAKONA soortenzoekdag door in de Durmemeersen te Hamme. Er werden 's avonds ook vleermuizen gedetecteerd en muizen gevangen. Enkele foto's: <http://www.wakona.be/index.php/fotoarchief/247-2016-08-20-soortenzoekdag-durmemeersen>

-Medewerking aan de eerste Oost-Vlaamse Natuurstudiedag op 3 december (presentatie Joris). Alle presentaties kunnen gedownload worden (o.a. roofdieren, vleermuizen) <http://www.oost-vlaanderen.be/downloads/milieu/index.cfm?dir=biodiversiteit/natuurstudiedag>

-Muizenmeetnetten in o.m. 's Heerenbosch regio, Hamme, Lokeren en Sint-Niklaas, met o.m. leuke waarnemingen van veldspitsmuis (vangst in Moervaartmeersen Sinaai, en losse waarneming in Waasmunster).

-Bij het braakballen pluizen in Hamme werd o.m. waterspitsmuis vastgesteld.

-In juli werd een eerstejaars wijfje Das dood aangetroffen langs een weg in Lokeren.

-Joris toont tijdens de vergadering enkele (historische & recente) verspreidingskaartjes van bever, dwergmuis, veldspitsmuis en waterspitsmuis in de regio.

2. Structuur werkgroep & samenwerkingen

Structuur en werking (bevestiging van beslissing vorige vergadering)

Voorzitter/algemeen verantwoordelijke: Joris Everaert

We vormen een werkgroep binnen WAKONA. We zijn hierbij ook een erkende werkgroep voor Natuurpunt Studie en vzw Durme, eventueel met eigen regioscherm in waarnemingen.be (voorkeur voor bestaand WAKONA regioscherm).

We hebben een webpagina binnen de WAKONA website.

Daar waar mogelijk werken we met lokale kernen en/of thematische kernen (bv. vanuit Hamme/'s Heerenbosch, NP-Wal, vzw Durme,.., maar ook bv. kern vleermuizen) die op dat lokaal niveau/thema kunnen aangesproken worden. Nog te bekijken.

We komen minstens twee keer per jaar samen.

Informatie over de werkgroep staat op de WAKONA website (-werkgroepen-zoogdieren).

Daar zullen we ook interessante documenten plaatsen. We zijn ondertussen ook officieel geregistreerd als regionale studiewerkgroep bij Natuurpunt Studie.

<http://www.wakona.be/index.php/werkgroepen/zoogdieren/zoogdierenwerkgroep-durme-en-scheldeland-waasland>

Er zal een mailgroep voor de actieve kernleden worden gemaakt, alsook een bredere mailgroep voor bv. aankondigingen. Die laatste bestaat eigenlijk al. Eventueel kan er ook een Facebook pagina gemaakt worden.

In kader van het samenwerkingsmodel 'Zin.in.Natuur.Studie' (Natuurpunt Studie) kunnen werkgroepen een jaarlijkse vraag indienen voor financiële steun (via invulformulier afgelopen activiteiten en werking). We bekijken om dit te doen in de toekomst. Hiervoor is overleg nodig met de overkoepelende werkgroep WAKONA.

3. Onderzoek en activiteiten: planning 2017

3.1 Algemeen muizenonderzoek (inventarisaties en muizenmeetnetten)

Muizenmeetnet lijnen in:

- 's Heerenbosch regio (Buggenhoutbos: o.a. zeker op 29 okt);
- Hamme (mogelijk, zeker voor waterspitsmuis zie onder);
- Sint-Niklaas (Puitvoet: 21 okt);
- Daknam (7 okt).

Verder zullen er enkele eenmalige vangsten worden georganiseerd.

Meer info over het muizenmeetnet:

<http://www.zoogdierenwerkgroep.be/studie/onderzoeksprojecten/jaar-van-de-muis/muizenvangers>

3.2 Waterspitsmuis onderzoek

We trachten in verschillende gebieden waterspitsmuisen te vinden (zeker Hamme, mogelijk ook Berlare en Lokeren). We kunnen wellicht best voorlopig werken met braakballen pluizen, camera's, valletjes,.. Meer info over mogelijke methodes:

<http://www.zoogdierenwerkgroep.be/studie/onderzoeksprojecten/waterspitsmuis>

Joris hoorde eens binnen het INBO inzake de mogelijkheid voor eDNA analyse van waterstalen. Dit blijkt echter nog te duur te zijn voor ons beschikbaar budget. Meer info over DNA barcoding op [https://data.inbo.be/pureportal/nl/projects/dna-metabarcoding-van-omgevingsstalen\(95bca7dd-56eb-4aa2-940f-efed9103001b\).html](https://data.inbo.be/pureportal/nl/projects/dna-metabarcoding-van-omgevingsstalen(95bca7dd-56eb-4aa2-940f-efed9103001b).html)

We denken aan enkele inventarisatieavonden in augustus en september (zeker Hamme) met in het voorjaar en zomer voorbereiding via o.m. cameravallen. Concrete afspraken maken we op het geplande overleg op 19 april bij Philippe (Hamme) die dit project zal coördineren.

3.3 Boomarter en andere roofdieren

We bekijken de mogelijkheden om gecoördineerd wildcamera's te plaatsen in enkele gebieden. In Lokeren, Waasmunster en Berlare worden er nu al gebruikt.

We proberen in enkele potentiële gebieden na te gaan of er in de streek een dassenburcht aanwezig is.

3.4 Bevers

De soort zit ondertussen in verschillende gebieden in de streek. We zetten hier ook wildcamera's voor in.

Op 24 februari is er een Beveravond in Sint-Gillis-Dendermonde (NP 's Heerenbosch & Hamme).

3.5 Bijzonder vleermuisonderzoek

-De gekende kolonielocaties van de mopsvleermuis zullen opnieuw gecontroleerd worden. Als de 'luikenkolonie' in Belsele weer zoek is, zal daar nogmaals worden getracht om een vrouwtje te zenderen. We proberen ook nieuwe 'mopsgebieden' te vinden (Stekene, Sint-Niklaas,..).

-In o.a. Dendermonde (Vlassenbroek), Hamme,.. proberen we ook eens meer gericht vleermuizen te inventariseren.

3.6 Zoogdieren buiten de regio

-Zoogdierenreis, 3-11 juni in Finland!

-Weekend in Hoge Venen, 22-24 september. Geïnteresseerden nemen contact op met Geert Van Damme.

4. Zoogdierencursus in najaar

-Bespreking van de onderdelen, mogelijke locaties, concrete afspraken,...

Lesgever theorie: Joeri Cortens van Natuurpunt CVN

Excursie begeleiders: Joeri Cortens en verschillende medewerkers van de Zoogdierenwerkgroep Waas, Durme & Schelde: Joris Everaert (vleermuizen), Caroline Tas & Rika Van de Walle (muizen), Frans Van Havermaet & Philippe Cattelain (braakballen), Steven Goossens, e.a.)

Het inschrijvingsgeld is 65€ voor leden van Natuurpunt en vzw Durme, en 75€ voor anderen.

Na de vergadering werden de laatste beslissingen genomen voor o.a. de locaties.

De aankondiging met het volledige programma staat ondertussen online, via o.m.

<http://www.wakona.be/index.php/cursussen-workshops/358-cursus-zoogdieren-13-20-27-09-4-11-14-10-2017>

De vergadering werd afgesloten rond 22u30